

Redusert gjødslingsnorm for fosfor til korn

Fosfornormen endret november 2007

Den nye normen er 1,4 kg fosfor pr. daa til 400 kg korn, og innebærer en reduksjon på 0,6 kg i forhold til tidligere norm. Grunnlaget for den nye normen er prinsippet om balansegjødning.

All gjødning skal i størst mulig grad tilpasses plantenes behov. Fosfor er et nødvendig og viktig plantenæringsstoff. Sterk fosforgjødning øker risikoen for tap, som kan gi uønsket algevekst i vassdrag. For sterk gjødning medfører også unødvendige kostnader for bonden. Kjente drivverdige forekomster av fosfor-råstoff er dessuten begrensa.

Det har de siste årene vært satt fokus på normene for fosforgjødning til korn, både nasjonalt og internasjonalt. I flere av våre naboland brukes balansegjødning som normgivende prinsipp for tilførsel av fosforgjødsel. Målet med en slik praksis er at fjernet fosfor i avling skal tilsvare tilført fosfor i gjødsel, før det gjøres korreksjoner ut fra jordstatus. Korreksjonene skal bidra til at P-AL tallet over tid reguleres mot P-AL 5-7, for å ivareta miljø og gode avlinger. Etter grundige undersøkelser og vurderinger velger Bioforsk og UMB, Institutt for plante og miljøvitenskap, å legge dette prinsippet til grunn for sine anbefalinger vedrørende fosforgjødning til korn.

Mengden fosfor som fjernes avhenger av avlingsstørrelsen og fosforkonsentrasjon i avlingen. Analyser av fosforkonsentrasjoner i korn viser noe variasjon. Hovedtyngden av resultatene ligger omkring 0,40 % i tørrstoff, dette nivået er derfor brukt som grunnlag for beregningene. Ei avling på 400 kg pr. daa, med 15 % vanninnhold, fjerner under disse forutsetningene 1,4 kg P pr. daa, dersom halmen beholdes på jordet. Dette innebærer en reduksjon i normen på 0,6 kg P pr. daa. Justeringen av gjødselmengde ved lavere/høyere avling enn 400 kg pr. daa blir 0,35 kg P pr. 100 kg korn pr. daa.

Dersom halmen fjernes, anbefales det å øke gjødslinga med 0,3 kg P pr. daa det påfølgende året.

Ny gjødslingsnorm for fosfor til korn:

Kornart	Avlingsnivå kg pr. daa	P-norm
		kg P pr. daa halm beholdes
Bygg	400	1,40
Havre	400	1,40
Vårhvet	400	1,40
Høsthvet	500	1,75
Høstrug	500	1,75

Kontaktpersoner:

Annbjerg Øverli Kristoffersen, Bioforsk Øst Apelsvoll

Bernt Hoel, Bioforsk Øst Apelsvoll

Tore Krogstad, UMB, Institutt for plante og miljøvitenskap

Anne Falk Øgaard, Bioforsk Jord og miljø